

ההרג אחד, הנה הוא שוכב. הוא היה מוטל בצד הדרך, שכוב על גבו. מישהו כיסהו בשמיכה, כמו ישן. נראות רק נעלים צבאיות, קרסוליות ומשהו מהמכנסים שמעליהן. את כל השאר מכסה השמיכה הצבאית. אני שולף את הפנקס בשנית ורושם: שעה 11.13; ההרג הראשון.

כיתה של האויב הסתתרה

נכנסים לכפר, עוברים אותו, תופסים משלטים מעברו האחד, מתארגנים לחניה. אם נישאר פה הלילה ארביץ שינה כזאת, שתספיק לי לשבוע ימים. במרחקים נוהמים חותמים. ברקיע מצטיירים שני פסים לבנים. מטוסי סילון. שלנו? שלהם? הפסים נבלעים בין העננים ונעלמים.

בין הזחלים מצטופפת קבוצה של שנים-עשר איש. מדליקים מדורה ושותים תה. לפתע מגיחים שלושה מטוסים מעבר לגבעות והולפים מעל לרכסים. שני אנשים קופצים לשוחות. אבל מתחת לכנפיים נראים מגנידות. ביתנים מתחיל התה לרתוח.

"לאית את הגיפיים שלהם?"
"לא, איפה?"
"בכפר. היו שם שניים, החברה שלנו נסעו עליהם."
"איך הם נראים?"

כמו צוללות. מה חשבת שיש להם פטנט מיוחד? הגיפם שלהם בדיקו אותו דבר כמו שלנו. אפילו מאותגרת בית-חרושת באמריקה. רק הצבע שלו יותר בהיר.

"שמעת, את הנגד של הסמג'ד סילקו מההנהגה. הוא השאיר את המכונית ורצה להיכנס לכפר לחפש מזכרות. העבירו אותו לפלוגה ט' בתור רובאי."
"אני אומר לך שלא צריך להיכנס לבתים, יכול להיות שאיזה מצרי נשאר שם. אתה נכנס והוא דופק לך צרור."

"איפה הם ברחו כולם. השד יודע למה. יש להם פה הפירות ועמדות בשביל דיבוייה."
"זה שהם בורחים בכל מקום לא מוצא חן בעיני. אולי הם רוצים למשוך אותנו לתוך איזו מלכודת."

"לא איכפת לי שיברחו. העיקר שהעסק הזה ייגמר מהר. בשבוע הבא התחונה שלי כבר שלחתי הזמנות ואז גייסו אותי."
מהכפר נשמעת ירייה. עוד אחת. בטח מישהו צד תרנגולות. צרורות של נשק אוטומטי.

רימון מתפוצץ. רצים. "הנה אתה רואה, כיתה עולה על הגבעה. הוחל מרביץ לתוך הבתים. זה קרב שלם."

חוליה של האויב שלא הספיקה להמלט הסתתרה באחד הבניינים. חייל שנכנס לשם נורה על ידיהם. האש באה מתוך קבוצת מבנים. בקתות, וסככות מוקפים גדרות ומחוזרים לחאן אחד גדול. רק לאחר שטיהרו את כל המבנים הסמוכים גילו את האויב וחסלו אותו.

בגתמים ירדה החשכה. "מפקדי הפלוגות וקציני המטה אל המג'ד?"
"שימו לב, אנחנו זויים," אומר המג'ד ופורש מפה.
"גדוד 512 נתקל בהתנגדות במקום זה. אנחנו נחליף אותו. הוא יצא משם כשנגיע אליו ויכנס אל האויב מאחור. אנחנו ננוע על הכביש הזה. אתה תוביל," המג'ד מצביע לעברי. אני מסתובב אבל אף אחד אינו עומד מאחורי. הכוונה, איפוא, אלי.

הם דפקו לי טאנק יי

אני מקוען מספר אחד וזה מספר שניים. שלחו אותנו אליך. "או. קיי. הכניסו את החפצים שלכם לגיפ. המקלע שלך בסדר? טוב, טען, דרוך ונצור. אני אשב ביחד אתך לפנים. אנחנו מובילים את כל השיירה. נוסעים פשוט על הכביש עד שרואים סיבוב ימינה. רואים את הסיבוב — נכנסים לשם, וממשיכים הלאה עד שנתקלים בגדרה שלהם. מוכנים? קדימה."

השעה היא שמונה-ועשרים ואנו מתחילים לזוז. אני יושב בין המקלען לבין יעקב הנהג (היום אחריהצהרים קרא לי לראשונה יענקלה. סוף-סוף הפסיק לומר לי "מר קצין"). קצת לא נוח, אבל מלא. במקומו של העוזר שלי, שעבר לחול, יושב עכשיו מקלען מספר שניים.

חוזרים לכפר, עוברים אותו ועולים על כביש אבן-עגיליה. אבל פה אי-אפשר להמשיך. הכביש חסום על-ידי שיירה ענקית. אני יורד מהגיפ ובווק אם אפשר לעבור אותם. אין כל סיכוי, אם נעקוף, ניתקע לתוך היחידה האחרת והסוף יהיה שאף אחד לא ימצא לא את הידיים ולא את הרגליים שלו.

אנחנו עושים תפנית ומשתלבים חזרה בשיירה

המג'ד נוסע אחרי. "לך תברר מה אתם," הוא אומר לי. אני ניגש לאחד הקצינים בשיירה שלפנינו ושואל מה העניינים פה. "זה בסדר, אנחנו זויים בעוד כמה דקות," הוא משיב. אני מוסר את דבריו למג'ד. הוא נראה מודאג מעט. "חבל על כל רגע," הוא אומר. "אם לא נגיע בזמן יתפוס אותנו השחר לפני שנספיק להתחפר שם. לפחות בחצות צריכים להתחיל להתחפרות."

מחכים. עוברת רבע שעה. חצי שעה. שלושת רבעי שעה. כבר קרוב לתשע וחצי. הם לא זויים. מדרך צדדית בא רכב נוסף. גם הוא שיך ליחידה הזאת ומצטרף אליה. רבע לעשר. ופתאום הראש נשמט לי אל החזה. אני מתחיל לנמנם. אלהים אדירים, רק לא להרדם! במשך חמישה לילות כמעט לא ישנתי בכלל ודוקא עכשיו אני מתחיל להרדם. ואני צריך להוביל את הגדוד. הופ... הראש צנח עוד פעם. חלמתי משהו. לא זוכר מה. אבל זה היה משהו יפה. איזו תזמורת ניגנה באיזה מקום והיה חם. אך עכשיו קר. גורא קר. זויים. סוף סוף. מה השעה? עשר ורבע בערך. צריך לחפש את הסיבוב הראשון ימינה. חושך מצרים. הסיבוב הראשון ימינה. תן לי סיגרייה. תודה. יש לי גפרורים. המקלע שלך דרוך? רימונים יש לך? טוב. סע עם אורות קטנים. רק לא להרדם עוד פעם. מלאת בניין? בסדר.

"מספר שניים, מה שמך?"
"יענקלה."
"אפשר להשתגע בגדוד הזה. כל אחד שמו יענקלה. טוב, שמע, אל תשכח לשמור קשר עין עם המכונית מאחורינו."
"זה בסדר, אני משגיח כל הזמן."

עצירה; השיירה לפנינו נעצרה. אנחנו נעצרים. כמה נסענו? פחות מקילומטר. חלק מהשיירה האחרת מסתובב על הכביש וחוזר. כדאי לברר מה קרה שם. אני יורד וניגש לאחד מהם.

"למה אתם מסתובבים?"
"מפני שקיבלנו פקודה לחזור."
גם-כן חכם בלילה. אבל אלה שנשארו לפנינו מתחילים שוב לזוז. אני קופץ בחזרה לגיפ. נוסעים הלאה. אסור להרדם. אני מרכין את גופי מאחורי גבו של המקלען אל מחוץ לגיפ. אולי הרוח תרענן אותי קצת. חוזר ומתיישב כהלכה על מקומי ומשפשף את הפרצוף. שום דבר לא עוזר. נוסעים לאט לאט. גשר מפוצץ. עוקפים אותו. עכשיו ממשיכים קצת יותר מהר. השיירה לפנינו פונה שמאלה. סוף-סוף נפטרנו מהם. זהו כנראה הסיבוב שלנו ימינה. למי יש עוד סיגרייה? נותנים ספיד. מר בסה. מי רוצה סוכריה חמוצה? אסור להרדם. הנה מישהו עומד על הכביש. עוצרים. אני יורד.

"ככה את האור. סיסמה," הוא צועק.
מכבים את האורות ואומרים לו את הסיסמה.
"זה גדוד 512?"
"כן."
הגענו.

מתברר שזה מוצב אחורי. מתקדמים, מחפשים את המג'ד שלהם ויוצאים אתו לסיוור. זהו בחור תמיך עם כובע פלדה אמריקאי ואקדת, בדיקו כמו בסרט ההוליוודי האחרון על קוריאה. הוא מסביר לנו את המצב בכל אחת מהגזרות שלו.

"פה דפקו לי טנק אחד. הם המשיכו להרביץ עליו כל הזמן, כאילו שהוא עוד יכול לעשות להם משהו. הפחד הורס אותם. הייתי לוקח אותם בכלל, אבל התחיל להיות חושך. טוב, הלאה. פה יש צוק ואחריה בא הסיבוב של הכביש."

מסיימים את הסיוור, נפרדים ממנו, מסיירים עוד פעם כדי לקבוע את המערך שלנו. השעה אחת אחר הצות.
"לך תביא את הגדוד," אומר לי המג'ד.

בבוקר נקבל הפגזות...

אני חוזר למוצב האחורי וניגש למכונית הראשונה של השיירה החונה שם על הכביש. הנהג ישן. "בבוקר טוב," אני אומר לו, "אלה, קדימה, זוזו."
"טוב," הוא עונה.

השני מתעורר מיד. מתניע את המכונית שלו — אבל, לעזאזל, הראשון לא זוז. אני חוזר אליו. הוא נרדם שוב. אני מעיר אותו עוד פעם. השלישי, הרביעי, החמישי. דופק להם עם הקת של העזוי על הפלדה, מושך להם בשרחלים, מנער אותם. מה שבטוח זה, שעכשיו לפחות אני התעוררתי לגמרי. אני ממשך. פתאום מופיעה מכונית דה-לוקס באורות מלאים ונעצרת לידי בבלימה צרחנית. רביסון קופץ החוצה.

"איפה מג'ד 512?" הוא נושף כאילו בא את כל הדרך בריצה קלה. "יש לי דלק בשביל כל הגדוד שלו. אני מוכרח לתפוס אותו לפני שהוא יוצא מכאן."
סע מאתיים מטר קדימה ופנה שמאלה.

אני ממשיך לנוע לאורך השיירה שלנו וחוזר לראשה. הפלוגה הראשונה יצאה, השניה תקועה. מכונית הנוסעים ההדורה עומדת באלכסון על הכביש. הדלת פתוחה, המפתחות אינם. ממול מתחילים להתגלגל שריוני הגדוד המתחלף על ידינו. הכביש חסום. "איפה הגנרל הזה, שהיה בפרייטס?" אני שואל. אף אחד אינו יודע לאן הוא נעלם. אפשר להשתגע.

איך משאירים ככה מכונית על הכביש? אני אגלגל לו אותה לתעלה... אני שונא אותו... אני שונא אותו... אני לא יודע מה. אם הוא יבוא עכשיו אני אגיד לו. את כל הקללות שאני מכיר הוא יחסוף ממני. לא אכפת לי כלום. שיעשו לי משפט צבאי. אני מוכרח להגיד לו. ככה להשאיר מכונית על הכביש!

בינתיים יורדים מהכביש ועוקפים אותה. אוף, כמה שאני מרוגז... לפנים, במערך של הגדוד, כבר שומעים את נקישות כלי ההתחפרות של הפלוגה הראשונה.

הם חובטים באדמת הטרשים ומעלים ניצוצות.
"למה זה לקח כל כך הרבה זמן?" שואל המג'ד.
"מעירים אחד, השני נרדם והשלישי חוסם את הכביש."
"טוב, הכנס לגיפ שלי. נראה מה המצב בפלוגות."

נוסעים ללא אורות. עוצרים, בודקים, ממשיכים. רק קבוצה אחת לא תפסה את הגבעה הנכונה. מחפשים את המ"פ שלהם. ממשיכים לנסוע. לפתע סיבוב חד ימינה, חזרה שמאלה ובלימה. קומנדקר חלף סנטימטרים על ידינו. גם הוא משך ברגע האחרון לצד שלו. מול להיהרג ככה, בתאונת דרכים, באמצע המלחמה, זה באמת לא יפה.

את הקומנדקר נוהג המ"פ, אותו אנחנו מחפשים.
"איפה היית?" שואל אותו המג'ד.
"סיירתי את השטח ביני לבין פלוגה ט'."
"אתה יודע שאנשים שלך מתחפרים על גבעה לא נכונה?"
"זהו זה. בשביל זה בדקתי את השטח. אני הולך להוריד אותם."
"או. קיי. הודו, בבוקר נקבל הפגזות."

נוסעים למקום שנקבע כמפקדת הגדוד. אני מסתכל סביבי. טוחח הראייה גדול והולך. צליליות הגבעות מקבלות צורה ברורה יותר. מכל עבר נשמעת הלמות אתי החפירה. עוד מעט יאר היום.

אני חופר ביחד עם יענקלה. כל אחד חמש דקות. כשהוא חופר אני מתישב על הארץ.